

širina pre- a cikrat 2 K
za večkrat ponovi.

Wane pms

Kaj se godi na Koroškem.

Odkar je končano glasovanje, se je začel terorizem avstrijskih Folksverorcev neverjetno razmahovati. V Borovljah so dobile razne uzledne slovenske osebe med nami vodja glavarstva dr. Ferlančič grozilna misla, kjer se jim preti s smrtjo, če ne zapuste takoj koroškega ozemlja.

Folksverorcev je v A coni še vedno dosti. Dunajski dopisni urad sicer poroča, da so se varnostne čete nemško mislečega prebivalstva iz cone A po večini odpravile. Ugotoviti na to je treba, da se ne celem ozemlju talne na novo polovljajo in množijo. Prebivalstvo ni več varno pred njimi. V Dobrljavi so bili v ponedeljek občinski zapori napadli. V njih je bilo zbranih nad 200 folksverorcev, ki so naše varnostne straže razorožile in pozneje vrle čez mejo. Tudi v Orabčanu je v ponedeljek naša varnostna straža razorožila 80 nemških tolovačev. Bili so oboroženi z revolverji, blikovkami in bokserji ter so hoteli napasti gradbeniške Slovence. Varnostni organi so jim pomagali v cono B. Tudi v Kazalah so naše varnostne straže ujele 8 folksverorcev. Ih razorožile in zaprle. V Sinčevsi so naše varnostne straže pregledovale avtomobile folksverorcev in jim odvzele veliko zalogo orožja in municije. Folksverorci in delavci ki so prišli strahovati ljudstvo v cono A, so dobili za svoj trud nove obleke, po plebiscitu pa jim je bila obljubljena tudi obutev.

Banditi iz Avstrije pa so poslali še drugih sredstev da bi uničili življenje in imovino koroških Slovencev. V Pliherku so hoteli v ponedeljek zvečer zažgati hišo bivšega gerenta, nadzornika Ovaica. Ovaic se je požigalce ubranil s strehi. Ogenj je bil pravčasno pogasjen. Našo stražo, ki je požigalce zasledovala, so lopovi obstreljevali. Ovaic je slovenski član glasovalnega odseka v Pliherku. Ob 23. je nenadoma izbruhnil požar pri posestvu Hartmanu, ki je tudi slovenski član glasovalnega odseka. Tega ognja ni bilo mogoče pogasiti in požar je porušil celo gospodarsko poslopje.

Pri vseh teh podvignih podpiralo Nemce Italijani. V Velikovu je avstrijsko-italijanska trdnjava v Tschibulovci gostilni. Tu stanuje italijanski delegat in nad folksverorce vira italijanska zastava. Med nemškimi demonstranti v Velikovu so že večkrat opazili italijanske podčastnike, ki so demonstrirali proti Slovincem. V ponedeljek se je velikovški gostilničar Kandutsch usetal nad francoskim nadzornikom orožništva in ga nsoval. Ko je slednji hotel napraviti red, ga je neka zaigrana Nemka polila skozi okno z vodo. Na glavnem trgu v Velikovu so sprejeli Nemci italijanskega oficirja z velikim vdiem: Evviva Italia!

V ponedeljek zvečer so se velikovški Nemci zbrali pred hišo starega in občestvoštevane meščana Poračnika. Razprazali so in mu grozili z vpietom: Ven z SHS psom! Dva dni imaš še čas živeti!

Razumljivo je, da je naše ljudstvo vsled takega početja razburjeno in v veliki nevarnosti. Od množic strani so že prišle prošnje za vojaško asistenco. Vsekakor se bo morala nekaj ukreniti, da bo našim ljudem zaščiteno vsaj zlo življenje poleg lastnine.

Resolucija

sprejeta na seji načelstva Narodno-socialistične stranke ki se je brzojavno poslala osrednji vladi v Beogradu in izročila pokrajinski vladi v Ljubljani.

Plebiscit v slovenskem Korotanu se je vršil v znamenju nemškega nasilja nad našim ljudstvom. Zato ne priznamo končnega izida, ker ta izid ni izraz svobodne volje koroškega ljudstva. Dognano je, da se je pri glasovanju pod zaščito antantnih posebnih italijanskih častnikov postopalo skrajno pristrano v korist Avstrije.

Danes je slovensko prebivalstvo v Korotanu izpostavljeno podvignim nemškim tolnam, ki pobijajo naše brate in zažigajo njih domove. Bratska ljubav in dolžnost nampram domovini nam vevla, da ne smemo pod tohenimi pogoji prepustiti naše ljudstvo žalostni usodi, ki ga čaka vsled maščevalnosti nemških hord. Zato zahtevamo brezpogojno, da centralna oziroma pokrajinska vlada takoj pošlje oboroženo silo v cono A na Koroške, da bo tam zaščitila življenje in posest naših bratov.

Dovolj se je že zamudilo in grešilo pri obrambi Koroške in gorle onemu, ki bi v današnjih usodnih urah ne hotel slišati obumnih klincev na pomoč, ki prihajajo preko Karavank.

Načelstvo Nar. socialistične stranke.

Rojakom iz neodrešene domovine.

Prejeli smo:

Z ozirom na volitve v Konstituanto vam, rojaki, ki ste naši zavetje v svobodni domovini in ki vam bo v njej izvrševati volilno pravico, priporočamo sledeče na podlagi smernic Jadranskega zbora in sočasne imenja delegatov iz zasedenega ozemlja.

Volilni zakon za konstituanto vam daje volilno pravico enako kakor državljanom dasi na večini niste še pridobili državljanstva. Enake pravice nalagajo enake dolžnosti. V udanosti in ljubezni do narodne države ne zaostajate za nikomer. Udeležite se torej volivnega boja, izvršite svojo volilno pravico s to zavestjo, da gre zlasti pri teh volitvah v prvi vrsti za blagor naše celotne, skupne in edinstvene domovine.

Obenem se na zavedate dolžnosti proti nesrečni domačiji enako kakor dolžnosti proti celi državi. Med temi dolžnostmi ni nasprotja, ker državi sami bodo prikrasne razvoje možnosti in ovržen mirni in blagoslovni obstoj, dokler bo okrajeno neno prirodno ozemlje. Kot zvesti sinovi neosvobodene domovine delajte torej za ne osvoboditve tudi pri volitvah in zahtevajte zato da naša stranka, ki jim pripadate ali ki se opredeljuje za vaš glas, ozirajo na ta vaš vplivni politični cilj.

Ko bi se našla stranka ki ne bi priznavala pravice našega naroda do neodolnega zedinjenja in bi zanikavala dolžnost našega naroda, da podpira v tem stremljenju vsak svoj neosvobodeni del, odklonite takšno stranko kot protinacionalno in protidržavno. Sicer na če se drugače iz samostojnega političnega uverjenja ne morete odločiti za nobeno stranko, dajte prednost tisti, ki od nje, z ozirom na njen program in na primerno sestavo njene kandidatske liste, vsekakor bo splošno spoznanje in neopričanje pričakuje največ koristi za stvar neosvobodene domovine.

Naš pokazatelj je volitve, kakor potem toliko bolj delovanje ustavodajnega zbora, da smo vsi odpravljeni in sposobni na slovo in edinstvo, preko vseh strankarskih razlik v skupnih narodnih stvareh, predvsem v hodu za popolno osvoboditve in zedinjenje našega naroda.

Narodni svet za neosvobodeno domovino v Ljubljani.

Za naše orožnike.

Svetočasno je slovelo orožništvo za elitni zbor. Orožniki so se odlikovali po zunani eleganci, taktični nastopih po korektnosti, nepristranosti. Pri kandidatih se je strogo izbiralo po fizični sposobnosti, neomaščevani preteklosti in po primerni inteligenci. Pripravljevali in nadaljevali šole so bile prvovrstne zato se je lahko vsak dosluženi orožnik porabil za uradniško službo. Zelo redki so bili slučajni nedisciplinirani ali celo neobčutljivi med orožniki. Vsled teh lenih lastnosti so bili orožniki ne samo spoštovani in čislani, temuč tudi priljubljeni med ljudstvom.

Vsega tega danes ni več. Za orožniško službo se oglašajo le elementi, ki so fizično, moralno in kulturno le srednje kvalificirani. Izbirati ni dosti mogoče, ako hočemo vsaj za silo imeti zasedene postaje. Ako pa pride k orožnikom boljši mladenič ter doživi vsa razočaranja, prizadeva si na vse načine, da ga odpuste.

Kaj je temu vzrok? Poglavito nezadostna plača in očitno zastopavanje. Najvišja plača orožnikov, ki služijo tudi čez 30 let, je z draginsko doklado letnih 1600 K po odbitku davka, dočim imajo mladi naredniki pri armadi dosti več. A kje je primerna med delom in odgovornostjo! Poskusni orožniki imajo mesečno le 1184 K, stalni 60 K več, naka mora čakati najmanj 10 let, da postane podnadrednik ter dobi zonet 60 K več.

Iz teh bornih plač pa si morajo orožniki še sami kupovati obleko, dočim so ponore dobivali tolik pavšal, da so si lahko nabavili letno po dve novi obleki in po dva para čevljev. Pri vstopu dobi poskusni orožnik eno slabo obleko brez perila. Ako ga v službi zaloti ploha, se doma niti preobleči ne more.

Drugi vzrok je ta, da so orožniške degradirali. Poprej je vsak definitiven orožnik po par letih dosegel vsaj naslovni čin in znak stražničarja. Posebno sposobni in zaslužni so postali okrajni stražničarji. Danes pa sme nositi vsak le skromne tri zvezde, četudi ima še toliko sposobnosti in vrline in makar služi celo življenje.

Reklo se bo, da se na zunanje odznake ne sme gledati v demokratični državi. Dobro, toda zakaj je toliko stopeni in odznakov med častniki? Pametni orožniki se za svojo osebo gotovo ne buljo za zvezde, toda ljudstvo gleda s konservativnimi očmi ter vidi v zunanjem dekoriranju odvzeto avtoriteto.

Dolžnost orožniških častnikov bila, da se zavzamejo za zboljšanje položaja svojemu moštvu. Tu na zopet vidimo, da manjka častnikov, ki so izšli iz moštva ali se vsaj v začetku kot častniki stalne armade posvetili orožništvu. Tako je bilo nekada. Seve so bili ti častniki večinoma tujeorodci, zato je bilo čisto prav, da jih je Jugoslavija odslavila. Toda treba bi bilo misliti na nadomestilo, bodisi da bi bili imenovani sposobni orožniki za častnike ali pa bi se poklicali mladi častniki iz armade v posebne šole.

Merodajne faktorije, posebno naše posodane pozivamo, naj odločno zahtevajo odpuščanje za orožnike. To zahtevata varnost in red v državi. Kako naj zahtevamo od laičnega in oguljenega orožnika da bo vneta in nepristransko vršil odgovorno službo? Veliko moralno sile je sploh še v naših, posebno starejših orožnikih, da ne zapadejo nepristranosti in godljivosti. Na se našega orožništva ne potiska na nivo — pandurjev, ker trnela bo splošna morala v ljudstvu. Državniiki, ki mislijo, da lahko orožnik živi oblači in šola svojo rodino ter preživi cele dneve z doma skupno z dnevnimi 40—50 K, naj poskusi sam tak čudeži!

Priprave za jesensko zasedanje.

Praga 10. oktobra.

Strankarsko nesnatizirani ljudje snemljajo sedajno uradniško - strokovniško vladno s simpatijami. Odgovor se žveče glasovi, da je bil že skrajni čas, da je prišla na površje vlada, ki ne smatra vladanja t. i. uprave za korito strank temveč za eksistenčno potrebo celokupnega naroda. Na drugi strani pa kaže baš dejstvo, da so simpatije širokih zavodnih vrst na strani nove vlade da je prava parlamentarna demokracija še nekoliko v povojih, ker še ne zna služiti narodu, marveč le strankarskim interesom. V tem oziru je uradniška vlada poduk strankam kakšne ne sujejo biti in kaj zahteva ljudstvo od vlade.

Jesensko zasedanje parlamenta je sklicano za 26. oktober. Glavna točka dnevnega reda bo proračun, v katerem je dosegel finančni minister dr. Eneliš ravnotežje na ta način, da je proračun razdelil na proračun rednih in izrednih državnih prejemkov in na proračun gospodarskih investicij. Sem spadajo železniške paronlovne, telefonske in telegrafске elektrikačne investicije. Pravi državni proračun se bo tehtal, medtem ko bodo investicije vezane na kredit, kar ni samo potrebno, temveč tudi narodno - gospodarsko utemeljeno, ker ni mogoče zahtevati, da bi bile investicijske stavbe krite z davki, dokladami in tekočimi prejemki.

Kakšna bo razvrstitev strank v jesenskem zasedanju se še ne da določiti. Socialno - demokratska klub sta v skupni seji po izločitvi komunističnih poslancev izjavljala da smatrajo C. S. R. za tla svojega dela. Delo pa stremi za tem da se današnja republika izpremeni v socialistično republiko. Zato bodo sedaj takoli predlagali zakone o najširši socializaciji vseh za ljudski obstoj splošno potrebnih produktivnih virov.

Komunističnih akcij ni več čutili razven v Bratislavi, kjer so pod vplivom madžarskih komunistov v Horthyevi službi stoeči delavci zastavljali. Štrajk je bil po intenciji štrajkovnih voditeljev političnega značala in je bil namenjen proti republiki. Hotel je pobuniti Slovaško, toda se je ponesrečil. Uporniki so se kmalu skesali in so že par ur po buči prosili za milost.

Dr. P.—u.

Beleške.

Mnenje. na takšno!

Nekateri časopisi navajajo kot avtoritativno mnenje v jadranskem vprašanju nisanje lista »Gazette de Lausanne«. Opozorjamo, da ima v tem listu odločujočo besedo Gannoni-Lazone, rojen Tržičan, porančen žurnalist, ki je že začetkom leta 1919 v Ženevi prirejal predavanja o novih trgovskih potih Italije čez Dalmacijo in jugoslovansko ozemlje. Gannoni Lazone je čisto navaden laški agitator, ter je tudi v zvezi z Agence Centrale v Lucernu. To-liko naši javnosti v polasnilo.

Mentor — ali MENTULA?

Primus inter pares — kot MENTULA seveda. Orientalec iz E-MONE, ustvaritelj slovenske unije v

cirilici, apostol versko - etičnega prepoveda, o CUL tist. itd. itd. Organizator sanatorija za centralizirano blazne nam je dominus mentor podal ves silni svoj načrt, kako si naližaje posekamo vse svoje ude, ter se vržemo, spokorni črvi, pod noze primusu inter pares — MENTULI. Natančnejši program prinaša vodilno glasilo slovenskega naroda — lucus a non lucendo — v svoli 234. številki z dne 13. oktobra 1920 namestio Svitania.

Cicvaric — i... mu Krsta

bi rad rešil Hrvatsko in Srbijo s tem da zapusti in zavre Slovenijo, ki je po njegovih mislih črna klerikalna. Krsta Cicvaric je kakor smo slišali, kandidat JDS, Z rezultatom koroškega plebiscita bo gospodin Krsta brez dvoma zadovoljen.

Jugoslavija.

Ministrski svet o Koroški in Jadrani.

LDU Beograd, 11. okt. Nocoj je ministrski odbor za zunanje stvari imel sejo, na kateri so razpravljali o plebiscitu na Koroškem in o jadranskem vprašanju.

General Maister v Beogradu.

LDU Beograd, 11. okt. V Beogradu je dospel general Maister. Njegov prihod je v zvezi s plebiscitom v Sloveniji.

Sklicanje parlamenta.

LDU Beograd, 11. oktobra. 132. redni sestanek začasnega narodnega predstavništva je sklican za jutri v torek 12. t. m. ob 13 z dnevnim redom: 1. pretres poročila verifikacijskega odbora, 2. volitev enkratne komisije za preiskovanje vzrokov nemirov na Hrvatskem.

Kačaki zopet napadajo.

LDU Beograd, 11. okt. »Politika« javlja iz Skoplja: Arnavti »kačake« so napadli naše selo Mavrove in odgnali vse živino. Pred kratkim je bilo prebivalcem odvzeto orožje; to so »kačaki« takoj izvedeli in napadli neoboroženo srbsko selo. Ubili so nekoliko voljakov, ki so prišli na dopust brez orožja. Iz Rošan so Arnavti odvedli 7 voljakov in 8 tovorov dekliske bato. Vsled teh novih arnavtskih vpadov in pretnjenja je naše prebivalstvo obupano.

Podržavanje južne železnice.

LDU Beograd, 11. okt. »Pravda« poroča, da bo naša država prevzela južno železnico in zato društvu plačevala dva milijona francoskih frankov mesečno, dokler se to vprašanje ne reši končnoveljavno.

Davek na obrt in trošarina.

Beograd, 11. okt. (Izvirno poročilo.) Danes uradno je bila v finančnem mi-

nistrstvu delegacija trgovcev in industrijalcev, ki so zahtevali, da se davci na poslovanje in trošarina odpravi ali da se spremeni vsaj način pobiranja. Da bi se odpravile komplikacije pri pobiranju davka, je delegacija predlagala, da naj bi se povprečno pobiralo a) 5% od izvoza, b) 2% od uvoza in 10—20% od celokupnega prometa zadnjih šestih mesecev. Finančni minister Stojanović je odpravo davka na poslovanje in trošarine odrekel, pad pa je pristal na izpremembo načina izbiravanja. Ustanovila se je posebna komisija, ki bo kar najhitreje izdelala pravdnik o izbiravanju.

Vprašanje srbske odškodnine.

LDU Beograd, 11. oktobra. »Politika« piše: V Beogradu pričakuje prihod g. Boškovića, člana mednarodne reparacijske komisije, šele koncem tega tedna. Trdi se, da se zavestni ponudili naši državni kot odškodnino eu del ameriškega, avstrijskega in francoskega vojnega materiala, ki se nahaja na francoskem in na bliski solunski fronti.

Glasne zahteve privatnih nameštencev v Zagrebu.

LDU, Zagreb, 11. oktobra. Včeraj ob desetih se zborovali privatni nameštenci. Sestavili se spomenico, ki je izročila jetri delodajalcem. Stavili so jim 14dnevni rok za odgovor. Nameštenci zahtevajo, da so jim zvišajo plače, in sicer v mestu Zagrebu od 60 do 99% (sorazmerno z višino plače), za nameščenca na deželi pa 50 do 80%. Poleg tega zahtevajo še naravno prispevke za nabavo najmanjših potrebščin za zmo.

Razna poročila.

Preliminarij med Rusi in Poljaki.

Varšava, 11. okt. (Izvirno poročilo.) Kakor javljajo iz Rige, se preliminarni mir med Poljsko in Rusijo ni še podpisal niti v soboto niti v nedeljo. Podpis se pričakuje za ponedeljek zvečer. V radnjem trenutku so pričeli Rusi delati težkoče pri natančnem formuliranju gospodarskih vprašanj. Tako se Joffe sedaj brani priznati Poljakom delež na ruskem zlatem zakladu, ki ga je preje že definitivno odstopil. Poljski delegati mislijo, da se bodo vse težkoče hitro odpravile in da bo definitivni mir podpisan meseca decembra.

Sporazum v Rigi.

LDU, Moskva, 11. oktobra. Dne 9. t. m. je bil v Rigi podpisan sporazum, v katerem se obvezujeta obe stranki, da takoli, ko bo podpisano premirje, pričeta s pogajanj za končnoveljavni mir.

Poljska armada ni zasedla Vline.

Varšava, 11. okt. (Izvirno poročilo.) Poljska vlada je izdala noto, v kateri izjavlja, da je osvoboditev Vline delo generala Celkovskij, ki je ravnal popolnoma samovoljno. Poljska vlada da ni s tem postopanjem solidarnost in da bo ukrenila vse potrebno, da se podobni dogodki ne bodo ponavljali.

Rusko frontno poročilo.

LDU Moskva, 10. okt. Frontno poročilo z dne 10. t. m.: Pri Molodečnu in Slucku poizvedovali bolji. Pri Sarnjuju bolji krajevega pomena z menjajočim se uspehom. Pri Novogrodu Volinskega se ugodno razvija naše napredovanje proti reki Slucku. Pri Preskuru topniški ogenj. Zasedli smo kraj Samsoje. Na južni fronti smo dosegli črto 25 verst vzdolžno od starega Konstantinova. Pri Berdjansku se ugodno nadaljuje naš napad.

Mohamedanci proti Franciji in Angliji.

LDU Washington, 11. okt. »Chicago Tribune« doznava, da se v orientu pripravljajo močno gibanje Mohamedancev proti Franciji in Angliji. Trije cesarski turški princ in več znanih oseb iz Arabije in Egipta vodijo to gibanje iz malega mesta Male Azije.

Italija soglasna z avstrijskim glasovanjem za Nemčijo.

Trst, 11. okt. (Izvirno poročilo.) Agencija »Volta« poroča iz Rima, da Italijanska

vlada ne bo nastopila v nikakom oziru proti izvedbi sklepa avstrijske narodne zbornice, glede ljudskega glasovanja o priključitvi Avstrije k Nemčiji, ker tak plebiscit ne nasprotuje določilom senčermenske pogodbe.

Curzon in Čičerita.

LDU, London, 11. oktobra. V odgovoru na Čičeritovo noto trdi lord Curzon, da je držal besedo in izpolnil vse obveznosti glede svoje politike proti Poljski in Wranglu ter glede repatriacije ruskih voja. Ujetnikov. Curzon protestira proti mučenju angleških vojni ujetnikov in proti sovjetski propagandi v orientu in izjavlja, da mora biti teh razmer konec, če hočejo Rusi, da bodo imela požajanja glede vzpostavitve trgovinskih odnošajev kaj uspeha. Če bi se pojavile boljševiške vojne ladje v Črnem ali Vzhodnem morju, bi se morale po tozadevnih določilih napasti.

Letiška vlada odstopila.

LDU, Moskva, 11. oktobra. Letiška ustavovorna skupščina je dala kabinetu nezaupnico, naka je vlada odstopila.

Razcep med bolgarskimi komunisti?

Beograd, 11. oktobra. (Izvirno poročilo.) Po vesteh iz Sofije je izjavil bolgarski ministrski predsednik Stambulijski, da se bo bolgarska komunistična stranka razcepila.

Borza.

Curli, 11. okt. Devize: Berlin 9.75, Newyork 625, London 21.88, Pariz 41.50, Milan 25.25, Praga 8.10, Beograd 20.80, Zagreb 5, Dunaj 2.25.

Dunaj, 11. okt. Devize: Berlin 555.50, Curli 5050, Valute: marka 549.50, leji 550, levi 400, švicarski franki 5025, francoski franki 2075, lire 1275, funti 1030, dolarji 300, dinarji 1075—1125.

Praga, 11. okt. Devize: Beograd 247, Zagreb 61.25, Dunaj 21.50. Valute: Dinarji 245, avstrijske krone 21.50.

Beograd, 11. okt. 20 dinarjev v zlato 23.80—23.90, funti 113—115, franc. franki 217, dolarji 32.40—32.50, lire 131—134, levi 41.50—42.50, leji 59.50—60, marka 51.25—52.50, avstrijske krone 0—10.80. Devize: Pariz 216—219, London 116.50—117, Praga 41—42, Ženeva 530—535, Berlin 49.50—50.

Dnevne vesti.

Danes ob 2. uri popoldne se vrši pred Mestnim domom protestni shod. Na Koroškem se je zgodil zločin. V znak protesta naj se zapre danes v Ljubljani vse trgovine ob 1. uri popoldne. — Vsi na shod.

— Mladini priznanje. Kot smo že v prejšnji številki izjavili, naj bi se udeležilo odločilnega boja pri nebesitni na Koroškem tudi veliko število diakov-akademikov, glasilci iz Zagreba in Beograda. Priznanje, da ti mladi borci za našo stvar niso samo iz Hrvatske in Srbije, temveč iz najrazličnejših pokrajin naše države. Med njimi je bila poštrenovalna zastopnica tudi Bosna in Hercegovina, Vojvodina, Banat, Srem in Bačka. Vsem tem mladim idealistom, ki se niso ustrašili truda in napora in od katerih so vsi stavili na koroško tudi svoje zdravje bodi v imenu celotnega našega naroda, posebno pa v imenu Koroške, izrečena za njihovo požrtvovalnost vse priznanje.

— Pred dvema letoma... 5. t. m. sta pretekli dve leti, kar se je začela resno rušiti sila centralnih držav in njihovih zaveznikov. Bolgarski kralj Ferdinand se je po težkem porazu bolgarskih čet odpovedal prestolu. Nekaj dni poprej je naslovil nemški cesar Viljem na grofa Hertlinga svojo demokratizacijsko naredbo, v kateri sta Hertling in avtohtono prajsvo vzela slovo. V avstrijskem parlamentu je vrel. pripravljeni so se na poraz. V ogrski poslanski zbornici je napovedal Wekerle zadnji skupni korak za mir. Toda bilo je prepozno. Usoda je že odločena. Države, ki so tlačile druge narode, so se kmalu nato ena za drugo zrušile v vrh.

— Naredba o novih draginskih dokladah za državne aktivne in vojakovne nameščence ter njih sirote. Ki je izšla v »Službenih Novinah« št. 221, stoji v veljavo s 1. t. m. in se oblaži v celoti v eni prihodnji številki »Uradnega lista«. Z likvidacijo novih draginskih dokladov se je pričelo. Istotako je finančno ministrstvo glasom »Službenih Novin« št. 222, uvažujoč sedanje življenjske razmere na novo uredilo pristojbine in dnevnice glede povračila notnih stroškov drž. nameščenec na službeno potovanja in rešitve. Tudi ta naredba je veljavna od 1. oktobra t. l. dalje in jo oblaži »Uradni list«.

— Kat je z volitvami v agrarne odbore? Že dne 4. svečana t. l. so se napovedali v »Uradnem listu« agrarni odbori za izvedbo agrarne reforme. Pred dobrim mesecem so se napovedale volitve, toda o vsem tem ni bilo. Sedaj je čas, da se galo volenostva v našem za 4 leta. Morda pa ne bo tako rovarilo pristajati strank, ki so proti agrarni reformi.

— Uradniki na službenem potovanju dobe sledeče dnevnice: do 5000 dinarjev letne plače po 40 dinarjev, od 5000—7000 letne plače po 60 dinarjev, za letno plačo čez 7000 dinarjev pa po 80 dinarjev.

— Laški aeroplan pristal pri Cerklju. V nedeljo, dne 10. t. m., okoli 12. ure, se je spustil pri Dolenji vasi v cerkljski okolici na suho strugo jezera 3 km od demarkacijske črte. Italijanski aeroplan. V nem nahaia-koči se častnik, podpor. no činu, je bil od prihičnega orožništva in volaštva takoj zalet. Izjavil je, da je imel namen leteti iz Vidma v Pulj. Radi meče je izrebul smer in priplul na mejo v cerkljsko okolico. Tu je krožil nekaj časa, hotel se orientirati. Ker mu to ni bilo mogoče, se je spustil na zemljo, prepričan, da se nahaja še v zasedenem ozemlju. Nemilo je bil torej presenečen, ko zagleda hrvatskanske čaikače okoli sebe. Star je 21 let in je služil prej pri D'Annunzijskih letalcih na Riki. Odveden je bil v Ljubljano, a letalo anomestrot biplan tipa S. V. A. 1. varno zastraženo in čaka daljine usode.

— Število naših izselencev. Po poročilih hrvatskih listov se nahaja v Severni Ameriki okrog 700.000 Jugoslovancev, od katerih jih živi samo v Kanadi okrog 200.000. Tam živi v večjih in manjših naselbinah in se pečalo s poljedelstvom kot farmarji z ribolovom in s iskanjem rud. Njihove večje naselbine so v Pittsburgu, Clevelandu, v Chicagu, v St. Louisu, v St. Franciscu, v New Yorku, v Jolietu, v Detroitu in v Calumetu, v katerih naselbinah jih živi preko 40.000. Največ med izselenci je Hrvatov in sicer okrog 500.000. Slovencev in Srbov je po 100.000.

— Stojnine na železnicih. Južna železnica uvede s 15. t. m. nove tarife za stojnine. Po preteku 24 ur prostega roka bo plačati za prvih 24 ur za voz in vsako uro 50 par, za vsako nadaljno uro pa 1 dinar.

— Nizozemski krediti za Jugoslavijo. Kakor poročajo iz Haga, je bil predložen drugi inozemski zbornici zakonski načrt o dovoljevanju kreditov. Finančni minister se je pooblastil, da izplača Poljski, Čehoslovaški, Jugosloviji, Madžarski, Baltičkim državam, Armeniji in Georgiji kredite v skupnem znesku 12 in pol milijonov holandskih forintov, ki jih bodo omenjene države porabile za dobave iz Nizozemske in njenih kolonij.

— Urednik praški »Narodnih listov« g. Jaroslav Urban, ki potuje po Jugoslaviji v svrhu študij, je došel v Zagreb.

— Ohratno ravnateljstvo juž. železnice naznanja, da se z veljavnostjo od 15. okt. 1920 ukinje zaračunavanje vozovne stojnine, ki je bila vpeljana dne 7. aprila t. l. Odslej velja normana stojnina, uvedena z dodatkom III. (del I. oddelka B) železniške tarife za blago. Stojnina znaša po preteku 24urnega prostega roka za prvih 24 ur za vsak voz in vsako uro 50 par, za vsako nadaljno uro pa en dinar.

— Za Gospodarski zvez se darovali: Ožbalt Repič, živinodržavnik v Kavadarcih (Makedonija) 2000 K, Franja Kresal v Selcah 303 40 K, mestna dekliska ljudska šola v Celju 100 K, vodstvo dekliske šole Trbovlje 173 15 K, vodstvo šole v Škofji Loki 72 K, vodstvo šole Velenje 781 K, Vekoslav Franc, učitelj v Gradiski 5 K, Josip Korošec, učitelj v Boh. Belu 419 80 K, Drago Korošec, nadučitelj v Rimskih Toplicah 40 K, šolsko vodstvo Nova cerkev 12 K. — Prisrčna hvala vsem darovalcem!

— Ista set Ivan Pratik iz Samost. na Tolminkem, ki je služil pri tržaškem pešpolku in Urban Krivic iz Trsta. Nastava imenovanih naj se pošljeta posredovalnemu uradu za begunce v Ljubljani.

— Tajništvo »Jadranskega zbora« v Ljubljani pozivlja vse bivše predsednike in člane Narodnih svetov v zasedenem ozemlju ter vse bivše župane, deželne in državne poslane, da prijavijo nemučeno svoje naslove poslovalnega odbora »Jadranskega zbora« v Zagrebu, Markov trg, št. 6/I. Ker se vrši II. kongres Jadranskega zbora dne 31. t. m. in 1. novembra t. l. v Beogradu, na katerem se bo razpravljalo o vseh važnih političnih vprašanjih naše zasedene domovine, je naša potrdna, da se vpošljejo te prijave pravočasno, ker le na ta način bo mogoče poslati pozvanim delegatom pozitivne legitimacije za udeležbo na kongresu. — Tajništvo »Jadranskega zbora« v Ljubljani, Pražakova ulica 3/I.

— Našel je sprevednik Josip Rus 10. oktobra t. l. v vlakih št. 2211 v 2. razredu več tisoč kron. Dotični, ki jih je izgubil, jih dobi nazaj na državnem kolodvoru v Ljubljani.

— Godbeniki so ličejo. Godba bitolske divizijske oblasti v Bitolju sprejme večje število godbenikov za razne instrumente. Plača po sposobnosti do 750 dinarjev mesečno, stanovanje in obleka. Razven tega se računa tudi na postranske za sluške. Pojavila daje do 20. t. m. kapelnik Bit. div. Arnold Wlasak, Ljubljana, Hradečkova vas, vila Mira.

Ljubljana.

— Demonstracije v protest proti nemškemu nasilju na Koroškem. Kakor hitro so se včeraj popoldne raznesle po Ljubljani vesti o nemških nasiljih na Koroškem, je ljubljansko dijaštvo demonstriralo po ljubljanskih ulicah v znak protesta. Ustavilo je koncert v kavarni »Zvezda« in tekot drugega akta prekinilo opero v gledališču. Občinstvo je sprva mislilo, da je izbruhnil požar in nastala je nevarna panika. — Po končanem obhodu so se demonstranti mirno razšli.

— Pogreb Zvonimira Biljana. V ponedeljek popoldne se je vršil od mrtvašnice pri Sv. Krištofu pogreb bivšega hrvatskega urednika »Novosti« Zvonimira Biljana, ki se je kakor znano ponesrečil na poti na Koroško. Njegovo truplo so prepešali v Zagreb. Prevoza na postajo so se udeležili predsednik pokrajinske vlade dr. Brejc, policijski ravnatelj dr. Guštin, zastopniki raznih državnih oblasti in uradov, častniki, njegovi prijatelji itd. Predno so položili krsto v železniški voz, so mu nevti zapeli žalostinke. N. v. m. p.!

— Občinski svet. Na sinodni seji obč. sveta se je med drugim sklenilo prevzeti 34 žarnic v Sp. Šiški, dalje napeljavati proti letni odškodnini 10.000 K, 10% davka od hotelskih prenočišč se je sklenilo porabiti za podnoro »ostiljske« šoli. Podan je bil predlog glede bolniškega zavarovanja mestnih uslužbencev, odobril se je naknaden proračun za popravila v »Zvezdi«, podelilo se je stavbno dovoljenje za zgradbo stanovanjske hi-

še mest. občine na Prulah. G. Turku se je dovolilo zvišanje mestne prevoznine za 1 vagon premoza od 120 na 160 K od drugih tovorov pa od 150 na 200. oz. 260 K. Dovolilo se je podraževanje tramvaja od 1.20 na 1.60 K. Polovica novega dohodka se porabi za izboljšanje plač tramv. uslužbencem. Dalje se je zvišala tehtarina na tehtnicah mest. užitnine od 1 K na 2 K tr kavčija za kavno živino in meso pri goveji živini na 30 K, pri konjih na 25 K, pri prašičih na 12 K pri kostrunih 5 K pri ostalih drobnici na 3 K. Od mesa se zahteva 1 K za ko. Podane so bile še nekatere interelacije nakar je podžupan dr. Triller javno selo zaključil.

— Nov transport čeških legijonierov. Danes dne 13. oktobra pride ladja »President Grant« s 4700 češkoslovaškimi legijonierji in s štabom generala Čečka v Trst Dne 14. t. m. — Zrtev za Koroško. K dotični naši včerajšnji notici smo zvedeli, da je dobl član Orlov, čevljar Dacar, rane le vsled neoprednosti pri razkazovanju revolverja na Koroškem.

— Oblaki prahu se vaje zadaje dni po ljubljanskih ulicah, ker divja burja. Človek pride z ulice domov, kakor bi bil celi dan v milini. Kako zdrava je ta poulična nesnaga za meso, sadje itd. na trgu! Ni vrag, da bi se ne raznesle kužne bolezni. Sedaj pred zimo se menda magistratu ni treba bati, da bi zmanjkalo vode, ako se je par sodov pokropi po ulicah.

— Cene piva. Mestni magistrat je dovolil za mesto Ljubljano sledeče povznanje cen piva: 1. pivo v steklenicah a) v gostilnah 5 K 60 v, b) v kavarnah 6 K 60 v za steklenico; 2. v vrčkih 4 K za vrč 1/2 litra in za 3/4 pa 2 K 60 vin.

— Izgubljeni sta se dve svileni šerpi od Stritarjeve ulice do kavarne »Evropa«. Ker jih je zgubila uboga služkinja, se prosi, da ju pošten najditelj vrne na polico.

— Gospa Klavdija Isačenko priredil svoj plesni večer plastičnega baleta dne 18. t. m. v opernem gledališču.

— Trgovci se vabijo, da se radi nakazila petroleja zglašijo pri tvrdki Krisper-Coloniale, Duvaška cesta.

Maribor.

Člani razumejtno komisije so se včeraj vrnili z Dunaja in bodo imeli prihodnjo sejo v četrtek. Italijanski major Calma je že toliko okrevaj, da je zapustil postelj.

Najbolj razglašeni mariborski nemškutarji so se zedinili v novo stranko zedinjenih socialistov ter pričeli akcijo za plebiscit v Mariboru. Obrnili so se tudi na narodno zavredno čuteče socialiste, da bi jim pomagali. Ti so jim seveda pokazali vrata. Premikaščen je bil včeraj trgovec Miedlil, ki je stal pred svojo trgovino s cvetjem, ko se je pomikal po Slovenski in Gosposki ulici spreved narednika Čuša, ki so ga ubili Nemci. Ker se je na opozorilo neke ženske odrezal, da se vindišarske mu naredniku ne odkrije, so mu pasanti zrahljali kosti.

Pouk v obrtni šoli za dekleta se prične v »Vesni« v sredo 13. t. m.

Zasledno učenstvo, nadomestilo za Legatov zavod otvori prof. Marin v začetku novembra.

Sinodna premiera »Zemlja« je tepe uspela. Obisk je bil dober.

Celje.

Potuhnjenci. Prijatelj našega lista nam poroča iz Sinče vasi: Tukajšnjega gostilničarja in trgovca z lesom Leutgebha smo šteli, žal, za svojega človeka, a izkazalo se je, da je zadnje dni pred plebiscitom pridno delal s svojimi uslužbenci za nemško zmago na Koroškem. Oprostil je namreč vse svoje uslužbenke službe, da so agitirali za Avstrijo, in je s tem mnogo naših mladih in nezanesljivih ljudi zvalil na svojo stran. To so dejstva, ki se mu lahko dokažejo vsak čas. Nam ni toliko zanj, kot za naše zapelane ljudi, ki jih je pregovoril, da so izdali svojo domovino.

Minister za socialno skrbstvo dr. Kušovec je prišel včeraj 12. t. m. v Celje v družinskih zadevah.

Svoje nepremičnine namerava prodati takozvano šemalno društvo v Celju, predvsem šemalno vojašnico. Za vse nepremičnine bodo dobili okrog 2 milijona kron in ta znesek razdelili med člane.

POLIUDNI ZDRAVSTVENI TEČAIL.

Po naročilu ministrstva za narodno zdravje se bo priredila v Ljubljani šola za poučevanje naroda v vseh važnejših zdravstvenih zadevah. Šola bo imela obliko poljudnih šeststodenskih tečajev. Za sedaj se razpisujejo dva tečaja, eden za splošno občinstvo, drugi za žensko.

1. Prvi tečaj. h kateremu imajo pristop vse odrasle osebe ne glede na spol in stan. se prične 8. novembra t. l. Predavanja se bodo vršila vsak dan, izveniški nedelje in praznike, v kemični dvorani tukajšnje državne realke od 20. do 21. ure. Predmeti se bodo meniali do nastop-

nem ređu: Občna higijena (mestni fizik dr. Otmar Kralec), tuberkuloza (dr. Tone Jamar), alkoholizem (docent dr. Ivan Robida).

2. Drugi tečaj. namenjen je za odraslo žensko. se prične istotako 8. novembra t. l. Predavanja se bodo vršila v risalni dvorani I. državne gimnazije vsak dan, razen nedelje in praznikov od 20. do 21. ure.

Predavanja bodo obravnavala boleško strežbo (primarij dr. Ivan Jenko), oskrba mater in dolencev (profesor dr. Alojzij Zalokar), zaščito dece (Alojzija Štebič).

Prijava sprejema zdravstveni odsek (deželni dvorec soba št. 37) do včetrška 26. oktobra vsak dan od 8. do 12. ure. Izmed prijavljenih se bo sprejelo toliko udeležencev, kolikor bo dopuščal prostor in se bo sprejetim pravčasno dostavila lepitimacija, s katero se imajo izkazati pri vstopu v učno dvorano. Udeležba je brezplačna; prijavljene na naj se le čisti, ki imajo resno voljo udeleževati se vseh predavanj do konca tečaja.

PONOVI IZNAJIDITELI OKARINE UMRL.

V Zedinjenih državah je umrl v starosti 60 let Rudolf Teschner, edini, ki je v Zedinjenih državah fabriciral glasbeni instrument okarine. Mož je bil rojen blizu Berlina in je prišel v starosti 10 let s svojimi starši v Ameriko. Ko je odrasel, je delal najprvo kot umeetni mizar v Rochesteru. Leta 1877. je odpotoval Teschner v Evropo in je na potovanju skozi Dunaj odkril v dunajskem muzeju glasbeni instrument okarino, katero so nekaj let poprej izkopali iz razvalin Pompejev. Teschner se je za instrument interesiral in si pridobil dovoljenje, da ga sme preiskati. Pa povrniti v Ameriko je sklenil ta instrument fabricirati. Najprvo ga je sestavil s osmimi luknjami, toda mu ni hotel funkcionirati. Po dolgem tuhanju se mu je končno posrečilo odkriti skrivnost okarine. L. 1878. je izdelal 200 okarin in jih skušal spraviti v promet, zaradi česar je propotoval Zedinjene države in Mehiko. Od takrat je prišel zgodovinski glasbeni instrument okarina zopet v veljavo, toda preveč razširila pa se ni nikjer.

AMERIŠKI ZAMORCI ZA SVOJO STARO DOMOVINO.

Ni še dolgo temu, ko se je vršilo v New Yorku veliko zborovanje ameriških zamorcev. Nad 15 tisoč črnih ameriških državljanov je manifestiralo za svobodo črnih narodov. Skupščina je odposlala pozdravne brzojave na razne irske junake, ki so pripravljeni umreti za Irsko, katero teži podoben jarem kot črni narod. Zborovanju je predsedoval, pripominja ironično »Daily Telegraph«, mnogobarni gentleman z imenom Markus Harvey, ki je v svoji blesteči škrlatni suknji, okrašen z zlatorumenimi in zelenimi trakovi, izgledal zelo dostojanstveno. — »Predložo ž«, je dejal Harvey med drugim v svojem nagovoru, »smo mi drugopolni narod! Zrtev belih narodov. Naš spas je v Afriki, deželi naših pradedov. Mi vsi se moramo povrniti zopet v Afriko! Predsednik je omenil nadalje, da je to zborovanje sklicala novoustanovljena »Splošna afriška zadruga zveza«, ki obsega zamorce celega sveta. Govoril, ki so jih imeli razni govorniki, so bili čestokrat prekinjeni od prepevanja zamorskih pesni, od katerih je »Ethiopia it's dar where I want to go« proglašena za narodno himno. Skupščina je protestirala nadalje proti bestialnosti linčanja in proti zakonom, ki v Zedinjenih državah zapostavljajo zamorce.

Aprovizacija.

Splošna gospodarska zadruga za Slovenijo na Gosposvetki cesti št. 2 je dobila večjo množino fine banaske moke in drobne bele soli. Oddaje oboje po ugodni ceni in poljubni količini. V razprodaji ima tudi prvovrstno mast, olje, kavo, sladkor v kockah in belo sipo, žitno kavo, ješprenj, izbrhen zdrob iz bele koruze, Frankovo in Kolinsko cikorijo, čisti petrolej, sveče, razna mila za pranje in umivanje, dobro mazilo za čevlje, nekaj moških čevljev iz dobrega usnja št. 42 do 45 itd. — Novi člani se sprejemajo vsak dan od 8 do 12 in od 2 do 5 ure v zadrugi pisarni. Detez znaša 50 K, vstopnina 4 K. Jamči se s dvojnimi deležem.

Gledališče in glasba.

Iz gledališke pisarne. V sredo 13. t. m. se vrši v dramskem gledališču uradnika predstava »Anfisa« po znanih cenah. Vstopnice se dbe v predprodaji pri dnevnih blagajni v opernem gledališču in pred predstavo pri blagajni v dramskem gledališču.

Književnost in umetnost.

»Kritika«. Izšao je 1. broj novog književnoumjetničkog časopisa pod gornjim naslovom, sveska za oktobar. Sadržaj: Nikola Polić: Vladimir Vidrić posmatran u mjesecu septembru, Gustav Kjekke: Kuliga okse-

trčnih slika: I. Majmun i Buda, Dragan Bubić: Ekspresionizam. Ante Kovač: Tri Doriana Graya. A. B. Šimić: Sunce stro-maštva. A. B. Šimić: Siromahu. Z. V. T. Problem naše muzičke kulture. Karlo Häusser: Genij industrije. Paul Souday: Savremene tendencije u francuskoj književnosti. Feuilleton: »Kritika«, nove knjige Gustava Krkleca. Na rubu. Odaznak u zapadnu Meku. Tehnički list. Istočni grif. Bibliografija. Uredništvo i uprava nalazi se u Zagrebu, Rika br. 17. Jedan broj 4 K.

Pokrajinske vesti.

Sent Vid nad Ljubljano. V ponedeljek 11. t. m. je bilo videti nekoga duhovnika iz škofjvih zavodov sprehajati se pilanega po cesti skozi Sent Vid v družbi nekoga civilista. Pasant, ki je šel slučajno mimo, je slišal par nedostojnih besed, ki jih pa ne mara ponoviti. Res lep vzgled daje gospod iz zavodov svojim ovčlcam. Majo bi že lahko gospod gledal na sebe.

Cerkulca. Na naslov poštnega in brzojavnega ravnateljstva v Ljubljani. Naš trg, ki že itak trpi radi svoje odrezanosti od sveta, nosi sedaj še drugo težko breme, namreč nerednost v brzojavnem prometu z Ljubljano. Brzojavka iz Ljubljane v Cerkulco ali obratno rabi skoro dosledno 24 ure, torej toliko časa kakor pošta. Radi te nerednosti se pritožujejo vsi sloji prebivalstva. Zahtevamo od poštnega ravnateljstva, da se zaima za našo brzojavno zvezo in napravi konec tem neznanim prometnim razmeram, ki izvirajo brzkone iz poštnega urada v Sodražici. — Eden v imenu mnogih.

Straza na Dolenjskem. Odkar nas je zapustila naša pošta, vlada na naši pošti nered, ki ga ni mogoče več prenašati. Neredno je dostavljanje poštnih pošilk, potem pa tudi poštni urad nima potrebne opreme. Ako moramo plačevati že tako visoke pošne pristojbine, imamo zato vsaj pravico, zahtevati urejeno pošno poslovanje. Merodajne oblasti prosimo, da napravijo red.

Tubini pri Kamniku. Pred nekaj tedni je bilo vloženo v drvarsko kočjo v Tubinju in ukraden nekaj denarja in drugih predmetov, last delavcev. Kot storilca sta osumljena sinova starišev. Dasi se o tem splošno govori, se vendar še oblasti niso potrudile, ne vemo zakaj, da bi zvedo preiskale.

Hrastnik. (Nesreča v rudniku.) V soboto jutraj je šel po trtu v rovu rudar Ivan Salamon. V tem hipu so pridrveli »hunti«. Salamon se ni mogel pravočasno izogniti, vsled česar mu je spodrsnil in »hunti« so ga stisnili čez trebuh. Prepeljali so ga v ljubljansko bolnico.

Iz Sevnice ob Savi nam poročajo, da namerava lastnica graščine sama oddati obširna posestva v najem za več let nekemu spekulantu. Graščakinja je avstrijska državljanka, tudi njena številna rodbina pripada Avstriji. — Vest o oddaji v najem je hudo razburila kmečko prebivalstvo, ki mu vsled širjenja industrije čimdalje bolj primanjkuje rodovitnega sveta. V trgu vsestransko primanjkuje stanovanj, a v veliki graščini prebivalce grofica s svojo rodbino, dasi bi bilo prostora za 40 rodbin. (Prepričani smo, da poverjenstvo za agrarno reformo ne bo delo izjeme, temuč bo tudi tej Nemki prekrizalo samovoljne račune. Opomba uredništva.)

Iz Ptuj. Naše okrajno glavarstvo se je vendar zganilo, da štiti mestnega konzumenta pred neznosnim odiranjem. Nast okoličani so zahtevali zadnje čase za eno jalce 3 K, trgovci pa še več. Sedaj je glavarstvo prepovedalo producentom prodajati jajca dražje kot po 1 K 80 v, trgovcem pa dražje kot po 3 K. Meščani se bojijo, da prepoved ne bo imela drugega uspeha, kakor, da jaje sploh ne dobimo na trg. Radi priznanja, da mora tudi kmet vse potrebščine dražje plačevati, posebno obleko. Toda vse to velja tudi za nas uradnike in druge uslužbenke, ki moramo iz socialnih ozirov še bolj gledati na obleko in obuvajo. Saj že itak hodimo vsi oguljeni in zakrpani, zraven pa še lačni.

POSILANO.*

Javnosti in v vedenje poverjenstva za soc. skrbstvo (stanovanjski oddelček) javljam, da nastopam dokaz svojega poslaneja v »Jugoslaviji« od 5. septembra 1920 proti gospodu Vekoslavu Medveščku, uradniku in rezervnemu poročniku, dne 29. oktobra 1920 pri tukajšnjem kr. sodišču. Na poslano dne 7. septembra 1920 pa odgovorim, da ne vem, zakaj ravno »Medvešek« želi meni srečno pot v Avstrijo. Morda hoče na vrh svoje izvršene nesramnosti proti moji osebi se še predrzniti, mene za kakršno uslugo naprositi. Gotovo ima kakšna posebna pisma za Gracico. Gosp. Medveška pa končno povem: »Ako bi imeli v naši državi samo takih častnikov, kakor je on, bi Jugoslavija že kedaj po morju plaval.« So ravno spomnili na 24. aprila 1920.

FRANC PRELOG, »Črkostavec«
iskarne M. Hrovatja, Ljubljana.

* Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorne le kolikor določa zakon.

Mali oglasi.**Proda se:****MOTORNO DVOKOLO**

tvrdke Pech dobro ohranjeno skoraj novo 5 konjskih sil se iz zdravstvenih ozirav po ceni proda. Vprašanja na Vinko Manko, trgovca, Sv. Lenart pri Vel. Nedelji. 1942

VILA V LJUBLJANSKI OKOLICI
enonadstropna z zemljiščem se proda. Naslov pove uprava Jugoslavije. 1826.

FISALNI STROJ REMINGTON
se dobijo pri K. A. Kregar, Ljubljana, Sv. Petra cesta 21-33. Zahtevajte ponudbo.

SPECERIJSKA OPRAVA

se proda. Vpraša se v upravi. 1947

CISTO SVINJSKO MAST

doma topljeno, razpošilja in ponudbe sprejema od 50 kg naprej po najnižji dnevni ceni tvrdka Janko Popovič, Ljubljana. 1396

STREŠNO LEPENKO, HRASTOVE PAKETNE DEŠČICE dobavlja takoj v vsaki množini najceneje tvrdka Jos. Puh, Ljubljana, Gradaška ulica 22. Telefon 513.

Kupi se:**KUPIM POSESTVO**

v Sloveniji s približno 1-5 glavami goveje živine. Naslov v upravi "Jugoslavije".

PETROLEJSKE VRČE IN ZABOJE

kupujemo (zaboj z dvema vrčema) po 58 K, posamezne vrče po 22 K, franko pošlaja odpošiljalca. Hrovat & Kemp, Ljubljana (poleg realke).

LES.

Kupujem hrastove, bukovne, borove in mesecneve žel. prage, svelarje vsake dimenzije kakor tudi posebni les. (Extraholz.) Ponudbe na Franc Drobnič, Laško. 1909.

Službe:**SPREJME SE SLUŽKINJA**

za razna kuhinjska dela takoj. Vpraša se v restavraciji pri Slonu. 1940

VELIKA JUGOSLOVANSKA ZAVAROVALNICA

Išče se le mogoče v stroki izurjene moči za Ljubljano, reflektira se pa tudi na novince. Ponudbe na poštni predal 23. 1940

IŠČEM MOČNEGA FANTA,

ki ima veselje, do trgovine iz poštene hiše, v trgovino mešanega blaga, Bristovšek, Slovenji gradec. 1923

Razno:**STANOVANJE IN HRANA**

pri boljši rodbini za mladeniča, kjer bi našel drugo domovino. Ponudbe na "P. & A." na upravo tega lista. 1931.

SLIKE ZA LEGITIMACIJE

Izvršuje najhitreje Hugon Hibšer, fotograf, Ljubljana, Valvazorjev trg 7, nasproti Križanske cerkve.

Anatole France — Oton Zupančič KUHINJA PRI KRALJICI GOSLI NOŽICI.

19.-23. snopič "Narodne knjižnice", založila Zvezna tiskarna v Ljubljani. Cena broš. 34 K vez. 40 K. Ravno kar izšlo!!

Obnovite naročnino takoj, da se vam pošiljanje lista ne ustavi!

Gadje gnezdo

je najbolj čvrsto slovensko leposlovno delo iz zadnjih let. Naročite ga lahko za malenkostno svoto 14 kron pri

"ZVEZNI TISKARNI" v Ljubljani.

la apno

v kosih in zdrobljeno dobavlja na vagone "AVA" tovarna, Laško.

ŠTAMPILJE
GRAVEUR
ANT. ČERNE
LJUBLJANA
VORNI TRG 1

V nebeni hiši, kjer so otroci, ne sme manjkati

Moj zverinjak

knjižica našim majim za zabavo in pouk s 45 slikami in 1 tem spadajočim besedilom.

= Cena 20 kron. =

Dobiva se v Ljubljani:

v Zvezni knjigarji, Marijin trg 8,

v Zvezni tiskarni, Stari trg 19.

STAMPILJE
iz kavčuka
Ciril Sitar
LJUBLJANA
Sv. Petra cesta 13.

Zlatar in juvelir
ALOJZIJ FUCHS, Selenburgova ulica 6.
priporoča svojo veliko zalogo juvelov, zlatnine in srebrnine.
Vsa popravila in nova dela se izvršujejo v lastni delavnici točno in solidno.

Kdor si želi nabaviti pristnega in znanega

haložana

naj se blagoviti poslužiti tvrdke: Prva haložka trgovine z vinom ANTE KORENJAK in drug pri Sv. Barbari v Halozah.

Korespondentinja

izveščana stenografija in strojepisna se takoj sprejme. Plača dobra po dogovoru. Eventualno cela oskrba v hiši. Pismene ponudbe na tvrdko Jos. Zidar Ljubljana, Dunajska cesta 81.

Krojač Ivan Magdić

Gledališka ulica 7.

Priporoča se za izdelovanje oblek

Hiša

s tremi stanovanji v Ljubljani se proda za K 172.000.—. Naslov pove tvrdka TAVČAR & SVETINA, Ljubljana, Gosposvetska cesta 6. 1746

Trstje

za stropne izdeluje in prodaja na debelo in drobno m² po K 480, pri večih naročilih znaten popust, Ant. Steiner, Ljubljana, Jeranova ul. 13. (Trnovo.) 771

Pristna in zelo močna

dalmatinska vina

naročujte naravnost pri Dalmatinski zalogi IVAN MATKOVIC Celje, Glavni trg 8.

prženi ječam

(sladnu kavo) nudi izvoznika i uvoz teka trgovina

Milan P. Jovanović Mitrovica, Srem.

Citajte, razširjajte, priporočajte narodno-socijalistično glasilo

„Nova Pravda“

za urade, županstva, društva, trgovce, obrtnike itd. izvršuje lično, hitro in ceno

Tiskovine vseh vrst

hitro in ceno

„Zvezna tiskarna“

v Ljubljani, Stari trg števil. 19.

Naročila sprejema tudi upravnništvo "Jugoslavije" v Ljubljani, Marijin trg 8 in njene podružnice v Mariboru, Glavni trg; v 18 Celju, Kralja Petra cesta in v Ptuj, Prešernova ulica.

Kavarna „BALKAN“ Ptuj, Vseh svetnikov ulica 20.

Brez konkurence vsak večer

KONCERT

prvorazrednega Zagrebčega salonskega orkestra „MINJON“ pod vodstvom dirigentne gđ. ŠTEFI PAULETA, vijolinske virtuozinje iz Zagreba.

Za obilen obisk se priporoča Janko Vučak.

Jos. Rojina, Ljubljana

Aleksandrova cesta 3.

Modni atelier za gospode in dame.

Lastna zaloga pristno angleškega blaga.

Charles Princ Ljubljana.**Manufaktura**

Zaloga: Turjaški trg 1.

Pisarna: Židovska ul. 1/1.

Modna hiša damskih klobukov Elise Polt-Witzler

Maribor, Gosposka ul. 15.

priporoča bogato zalogo v zadno-modernih damskih, dekliških in otroških klobukov.

Moderniziranja vseh vrst se izgojijo prvovrstno, hitro in poceni.

ČEVLI **TOVARNE PETER KOZINA & Co. TRŽIČ**

prodajajo se ob znatno znižanih cenah na debelo in drobno. Zaloga: Ljubljana, Breg. Pri naročilih naj se sklicuje na oglas v "JUGOSLAVIJI".

Jadranska banka

sprejema vloge na hranilne knjižice, žiro- in druge vloge pod najugodnejšimi pogoji.

Prevzema vse bančne posle pod najugodnejšimi pogoji.

Beograd, Celje, Dubrovnik, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metković, Opatija, Sarajavo, Split, Sibenik, Zadar, Zagreb, Trst, Wien.

Poslovne zveze z vsem večjimi kraji v tu- in inozemstvu.

Priporočajo se sledeče domače tvrdke:

Avtogaraža Popravila vseh strojev Sušteršič & drug.	Restavracija Krvarič, Prešernova ulica.	Slikarstvo, pleskarstvo Stare P. Franc, Florjanska ulica. Ivan Martinc, Poljanska c. 20.	Trgovina s specerijskim in delikatesnim blagom Janko Stupica, Sodna ulica.	s čevlji Aleksander Oblat, Sv. Petra c. 28.	s gramofoni in godbenimi instrumenti Rasberger, Sodna ulica.
Kleparstvo Teodor Korn, krovski in kleparski mojster, vpeljevalec vodovodov Poljanska cesta števil. 8.	Skladišče, javno Balkan, Dunajska cesta 33.	Špecialna trgovina z juveli in zlatnino Lud. Cerne, Wolfova ulica 3.	s klobuki Ivan Soklič, Stari trg št. 4.	s specerijskim in kolonijalnim blagom Hinko Stancer, Dunajska c. 10.	šivalnih in pisalnih strojev in koles Ivan Jax & sin, Dunajska c. 15.
Pisalni stroji Kontrolne blagajne prodaja in popravila Franc Bar, Cankarjevo nabr. 5.	Skladišče, špedicijsko Dunajska c. 33 (Telef. 366).	Orodije in tehnične potrebščine Odon Kontny, tu, Kolodvorska ulica 37	s papirjem Uranus, Mestni trg 11.	s vsemi pisarniškimi potrebščinami in fino galanterijo Tičar A., Selenburgova ulica 1.	z železnino na debelo in drobno Breznik & Fritsch, Cankarjevo nabrežje števil. 1.
	Spedicija Uher J. & A. Selenburgova ul. 4. Telefon št. 117.		s pohištvom in mizarstvom Franc Skafar, Rimska cesta 16.	s pisalnimi stroji The Rex & Co., Selenburgova ulica števil. 6.	s delikatesami in prekajevalnica J. Chalupnik, Stari trg 19.
				s železnino Erjavec & Turk pri zlati lopatici Valvazorjev trg 7.	Arhitekt Viljem Treo, Gosposvetska c. 10.